

Hyvä yläkoululaisen huoltaja,

Suomalaisten heikentyvä lukutaito on puhututtanut viime aikoina paljon. Hyvä lukutaito on elinehto, jotta voi pärjätä nyky-yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Tutkimusten mukaan yhä useampi oppilas ei peruskoulun loppuun mennessä kuitenkaan saavuta riittävää lukutaitoa. Jopa 20 %:lla peruskoulun päättävistä on niin heikko lukutaito, että heillä ei ole välineitä pärjätä jatko-opinnoissa tai elämässä yleensä. Välineet lukutaitoon annetaan koulussa, mutta itse lukemisen tulisi tapahtua pääsääntöisesti kotona. Me Salon kaupungin kouluissa haluamme tehdä kaikkemme, että jokaisella meiltä lähtevällä nuorella olisi riittävät taidot selvitä omassa elämässään, mutta tarvitsemme tässä työssä huoltajien apua!

Alakoulussa tavoitteena on saavuttaa riittävä lukunopeus, mutta monelle yläkoululaisellekin lukeminen on vielä hidasta. Lukunopeutta kannattaa harjoitella ääneen lukien. Riittävä lukunopeus ja –tarkkuus eivät kuitenkaan vielä ole hyvän lukutaidon mitta, vaan lukutaito kehittyy koko elämän ajan. Yläkoulussa pääpaino lukemisen opettelussa on ymmärtämisessä ja tulkinnessa. Näitä taitoja kehitämme kaikissa oppiaineissa siten, että luemme koko ajan vaikeampia tekstejä. Peruskoulun päättyessä oppilaan tulisi pystyä lukemaan aikuisille suunnattuja eri alojen tekstejä.

Tutkimusten mukaan kaunokirjallisuuden lukemisella on merkittävä rooli hyväksi lukijaksi kehittämisessä. Vain puolen tunnin päivittäinen kaunokirjallisuuden lukeminen riittää saavuttamaan monia elintärkeitä taitoja. Tutkimusten mukaan lukeminen kasvattaa sanavarastoa, lisää empatiakykyä ja pitkäjänteisyyttä, kehittää keskittymiskykyä, muistia ja ajattelukykyä, parantaa kaverisuhteita, ruokkii mielikuvitusta, vähentää stressiä ja syventää unta. Tämän vuoksi kaunokirjallisuuden lukemisella on keskeinen asema suomen kielen opiskelussa.

Hyväksytyt suomen kielen ja kirjallisuuden arvosana edellyttää kirjallisuuden lukemista. Oppilaat lukevat vähintään viisi kaunokirjallista teosta jokaisena opiskeluvuotena siten, että käytännössä oppilaalla on aina kesken jokin teos. Suurimman osan kirjoista oppilas saa valita itse, mutta joskus koko luokka lukee pedagogisista syistä saman kirjan tai oppilaat lukevat ryhmissä yhteisen kirjan. Luetuista teoksista tehdään erilaisia tehtäviä, jotka arvioidaan. Hyväksytyt arvosanaa suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineessa ei voi saada, jos ei ole lukenut sovittuja kaunokirjallisia teoksia.

Viisi kirjaa vuodessa ei kuitenkaan riitä hyväksi lukijaksi tulemiseen, vaan silloin on tärkeää lukea joka päivä, jolloin oppilas saa helposti luettua 10 kirjaa. Luettuaan 10 kirjaa lukuvuodessa ja tehtyään niistä opettajan kanssa sovitut tehtävät oppilas saa suoritettua kyseisen lukuvuoden lukudiplomin. Suoritettua lukudiplomista oppilas saa arviointikirjaansa yhden arvosanan 10, ja näin se vaikuttaa automaattisesti nostavasti suomen kielen arvosanaan. Kun oppilas suorittaa lukudiplomin kaikkina yläkouluvuosinaan, saa hän päätöspäivänä siitä todistuksen.

Kotien apua tarvitsisimme nyt tavoitteessamme tehdä lukemisesta kaikkien arkirutiini. Helpointa olisi, jos lukemiselle löytyisi arjesta oma paikka. Se voi olla esim. hengähdystauko koulun jälkeen tai rauhoittuminen ennen nukkumaan ryhtymistä. Vaarallista ei tietenkään ole, jos jonakin päivänä ei pysty lukemaan. Moni yläkoululainen onnistuu itse löytämään lukemiselle aikaa, mutta hyvin moni tarvitsee myös huoltajan tukea, muistuttamista ja innostamista! Olisi hyvä, jos huoltaja myös varmistaisi, että nuorella on kirjoja luettavanaan. Kirjastoon on kiva mennä vaikka yhdessä!

Yhteistyöterveisin

Koulumme suomen kielen opettajat